

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра (циклова комісія) соціальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.02 СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузі знань 05 Соціально-поведінкові науки

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація соціальна психологія

(назва спеціалізації)

факультет філософський

Івано-Франківськ – 2016 рік

Робоча програма із «Соціальної психології для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки «Соціально-поведінкові науки», спеціальністю Психологія. „ 3 ”
вересня, 2016 року - 1бс.

Розробники: професор кафедри соціальної психології, доктор психологічних наук Л. Д.
Заграй.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) соціальної
психології

Протокол від “ 7 ” вересня 2016 року № 1

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії)

_____ (Л.Д. Заграй)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ 7 ” вересня 2016 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки
(спеціальністю) 0301 Соціально-поведінкові науки (6.03010201 «Психологія»)
(шифр, назва)

Протокол від “ ” 2016 року №1

“ ” 2016 року Голова _____ (О.Р. П'ятківський)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

©Заграй, 2016 рік

©Заграй, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 (VI семестр);	Галузь знань 0301 Соціально-поведінкові науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 7.030102 Психологія (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1, 2-й	
-----		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		II-й; III-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5 (1 курс); 3 (2 курс)	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		12 год.; 12 год.	-
		Практичні, семінарські	
		18 год.; 18 год.	-
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год; 60 год	- год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: іспит			

7

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/1

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студентів розуміння місця та значення даного курсу у структурі практичної діяльності психолога; сформувати наукові уявлення про соціально-психологічні явища та процеси, їх структуру генезис і функціонування.

Завдання – сформувати систему знань теоретичного та практичного характеру, які стосуються вивчення:

- теоретичних понять курсу, що дозволить їм зрозуміти сутність соціально-психологічних процесів;
- соціально-психологічних закономірностей взаємодії особистості та соціуму;
- принципів, засад соціальної психології особистості;
- системи методів, методик, прийомів вивчення соціально-психологічних особливостей особистості;
- психології малої групи та групової взаємодії;
- психології соціального пізнання;
- психології великих груп та масових явищ;

Формування умінь та навичок, які стосуються:

- виявлення проблеми соціально-психологічного змісту та знаходження способів їх вивчення та усунення;
- користування поняттями соціальної психології;
- підбору адекватних способів усунення проблем соціально-психологічного змісту;
- використання дослідницьких технік при вивченні соціально-психологічних явищ;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** фундаментальні розділи соціальної психології, що необхідні для дослідницької та практичної діяльності;
- мати уявлення про історичний процес розвитку та сучасний стан соціально-психологічного знання;
- основні закономірності про спілкування та міжособистісну взаємодію;
- закономірності функціонування соціальних спільнот – великих і малих груп;
- основні закономірності соціальної поведінки особистості, її соціально-психологічних якостей та особливостей соціалізації.

вміти :

- аналізувати, систематизувати і класифікувати теоретичні підходи в соціальній психології, дані експериментальних досліджень та дослідницьких програм;
- вміти виділяти, аналізувати соціально-психологічні проблеми;
- підбирати адекватні способи вирішення соціально-психологічних проблем;
- формулювати робочі гіпотези та визначати дослідницькі завдання;
- використовувати дослідницькі техніки при вивченні психологічних явищ.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соціальна психологія як наука. Предмет і завдання соціальної психології.

Основні поняття соціальної психології.

Місце соціальної психології в системі наукового пізнання.

Основні методи соціальної психології. Основні етапи розвитку соціальної психології.

Розвиток української соціальної психології.

Основні віхи у розвитку соціальної психології у радянський період.

Становлення соціальної психології за рубежом.

Тема 2. Соціальна психологія особистості. Соціально-психологічний аспект дослідження особистості. Дослідження особистості з позиції процесуальних характеристик та суперечливих внутрішніх і зовнішніх чинників. Соціальний тип особистості. Класичні, неklasичні та постнеklasичні погляди на особистість.

Поняття соціалізації. Форми. Механізми. Ресоціалізація.

Сучасні теорії соціалізації (когнітивістський, ситуаційний, конструктивістський підходи, символічний інтеракціонізм).

Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова .

Тема 3. Я-концепція як результат соціальної взаємодії. Формування Я-концепції: фактори і механізми. Механізми соціальної регуляції поведінки: структура та функції соціальних установок, атитюдів особистості. Ціннісні орієнтації як регулятори поведінки людини. Поняття внутрішньоособистісного конфлікту. Соціально-психологічна природа само оцінювання. Особистісний потенціал і самоефективність.

Тема 4. Психологія соціального пізнання. Соціальне сприйняття і соціальне пізнання. Теорії когнітивної відповідності. Конструювання та інтерпретація соціальної реальності. Соціальна категоризація. Імплицитні теорії особистості. Інтерпретативні схеми.

Тема 5. Соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії. Поняття міжособистісної взаємодії. Теорія Р. Бейлза. Феномен міжособистісних впливів (принцип реципрокності, ефект очевидця, атракція, афіліація, соціальна фасилітація, когнітивна реінтеграція, конформність). Типи міжособистісних стосунків (самостійно). Соціально-психологічні механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, емпатія, стереотипізація, рефлексія, каузальна атрибуція (самостійно). Статус, роль, позиція особистості у соціальній взаємодії.

Змістовий модль 2.

Тема 6. Соціально-психологічні аспекти комунікації. Комунікація як соціально-психологічне явище: структура, функції, операції. Бар'єри спілкування. Моделі комунікації. Вербальна, невербальна комунікації. Комунікативна компетентність особистості. Техніки ефективного спілкування.

Тема 7. Психологія спільнот та груп. Соціально-психологічні характеристики малої групи. Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. Групові рішення. Групомислення.

Тема 8. Соціально-психологічний клімат у колективі. . Поняття «соціально-психологічного клімату колективу». Показники СПК та чинники успішності міжособистісних стосунків у

колективі. Групова сумісність і згуртованість. Конфлікти та шляхи їх вирішення. Вплив керівника на створення психологічного клімату у колективі. Вплив мобінгу на СПК.

Тема 9. Психологія великих груп. Великі групи: структура, види. Клас як соціальна група. Психологічні особливості етнічних груп (самостійно). Публіка та аудиторія як стихійні групи. Натовп як соціальна група. Поведінка людини у натовпі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		Л	П	Ла б	Ін д	с.р .		л	П	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Соціальна психологія як наука.	14	2	2	-	-	10						
Тема 2. Соціальна психологія особистості.	20	2	4	-	-	14						
Тема 3. Я-концепція як результат соціальної взаємодії	16	2	4	-		10						
Тема 4. Психологія соціального пізнання..	22	4	4	-	-	14						
Тема 5. Соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії.	18	2	4	-	-	12						
Разом за змістовим модулем 1	90	12	18	-	-	60						
Змістовий модуль 2												
Тема 6. Соціально-психологічні аспекти спілкування.	24	4	4			16						
Тема 7. Психологія	24	2	4		-	16						

спільнот та груп												
Тема 8. Соціально-психологічний клімат у колективі.	24	4	6	-	-	14						
Тема 9. Психологія великих груп.	22	4	4	-	-	14						
Разом за змістовим модулем 2	90	1 2	1 8		-	60						
Усього годин	180	2 4	3 6		-	12 0						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-		
Усього годин												

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Соціальна психологія як наука.	2
2	Особистість у соціальному світі.	4
3	Я-концепція як результат соціальної взаємодії.	4
4	Конструювання соціальної реальності	4
5	Психологія міжособистісних стосунків	4
6	Психологія спілкування	4
7	Проблема спільнот у соціальній психології	2
8	Динамічні процеси у малій групі	2
9	Створення умов соціально-психологічного клімату колективу	6
10	Соціально-психологічна характеристика великих соціальних груп	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методи соціальної психології (порівняти методи загальної і соціальної психології; описати методи, які найбільш часто зустрічаються у соціальній психології. Ознайомитися із методом контент-аналізу, законспектувати процедуру його використання. Визначити значення бесіди, спостереження і експерименту у дослідженні проблем соціальної психології. Зробити контент-аналіз змісту бесіди. Матеріал підготувати на основі підручника Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/	4
2	Історичний аспект розвитку української соціальної психології. Основні етапи розвитку соціальної психології. Розвиток	6

	<p>української соціальної психології. Основні віхи у розвитку соціальної психології у радянський період. Становлення соціальної психології за рубежом: опрацювати питання за підручником Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf</p> <p>Слюсаревський М.М. Основи соціальної психології. : Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm</p>	
3	<p>Поняття соціалізації. Форми. Механізми. Ресоціалізація. Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова: опрацювати питання за підручником Москаленко В. Соціальна психологія. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf</p>	4
4	<p>Теорії соціалізації особистості: зробити порівняльну характеристику різних теорій, виділити ключові аспекти соціалізації у кожній з них на основі опрацьованого матеріалу підручника Москаленко В. Соціальна психологія. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf</p>	10
5	<p>Механізми соціальної регуляції поведінки; структура та функції соціальних настанов, аттитюдів особистості. Ціннісні орієнтації як регулятори поведінки людини: опрацювати матеріал за підручником Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p>	6
5	<p>Особистісний потенціал та самоефективність: опрацювати матеріал із підручника Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p>	4

6	<p>Атрибутивні процеси. Теорія каузальної атрибуції Г. Келлі. Фундментальна помилка атрибуції: опрацювати матеріал Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>Майерс Девид. Социальная психология / Пер. с англ. 7-е изд.- Питер, 2011.</p>	12
7	<p>Типи міжособистісних стосунків за підручником Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p>	12
8	<p>Моделі комунікації. Вербальна, невербальна комунікації. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf</p> <p>Комунікативна компетентність особистості. Техніки ефективного спілкування. За підручником Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с</p>	16
9	<p>Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. За підручником</p> <p>Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с.</p> <p>Берон Р. Социальная психология группы : процессы, решения, действия : пер. с англ./ Р.Бэрон, Н.Керр, Н. Миллер. – СПб : Питер, 2003. – 272 с. – (Серия «Концентрированная психология»).</p>	8
10	<p>Клас як соціальна група. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>Психологічні особливості етнічних груп.</p> <p>Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10</p> <p>Савицька, О. В. Етнопсихологія [Текст]: навч. посібник / Ольга Вікторівна Савицька, Л. М. Співак. – Рек. МОН. – К. : Каравела, 2011. – 264 с. кільк.прим.: 10</p>	6

11	<p>Динаміка групоутворення. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст]: підручник. Кн.2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці: Книги - XXI, 2010. – 464 с.</p> <p>Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія: навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К.: Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст]: підручник. Кн.2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці: Книги - XXI, 2010. – 464 с.</p>	6
12	<p>Конфлікти та шляхи їх вирішення. Вплив керівника на створення психологічного клімату у колективі. Вплив мобінгу на СПК.</p> <p>Опрацювати питання за матеріалами підручника Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія: навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К.: Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>Ващенко, І. В. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник / Ірина Володимирівна Ващенко, М. І. Кляп. – Рек. МОН. – К.: Знання, 2013. – 407 с. – (Вища освіта XXI століття). кільк.прим.: 10 (КХ. – 5, Філософ. – 1, МВ. – 4)</p> <p>Гребеньков, Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник / Г. В. Гребеньков. – Рек. МОН. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 229 с. – (Вища освіта в Україні).</p>	8
13	<p>Поведінка людини у натовпі.</p> <p>Почебут Л. Г. Социальная психология толпы / Л. Г. Почебут. – Санкт-Петербург: Речь, 2004. – 240 с.</p> <p>Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. – К.: Шкільний світ, 2010. – 128 с.</p>	8

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Лекційна форма проведення занять, яка передбачає застосування таких методів:

1. Пояснювально-ілюстративного.
2. Проблемного засвоєння матеріалу.

Семінарські та практичні форми занять, які передбачають застосування методів:

1. Частково-пошукового.
4. Дослідницького.

11. Методи контролю

1. Тестовий контроль по темам.
2. Усне опитування.

3. Письмове опитування.
4. Контрольні роботи.
5. Співбесіда.
6. Консультація.
7. Метод кейсів.

Контрольні питання з курсу:

1. Предмет і завдання соціальної психології.
2. Місце соціальної психології у системі наукового пізнання.
3. Поняття «соціально-психологічного простору», «соціально-психологічних явищ» та «соціально-психологічної реальності» у соціальній психології.
4. Ознаки сучасної соціальної психології.
5. Функції соціальної психології.
6. Основні методи соціальної психології.
7. Етапи становлення української соціальної психології.
8. Соціально-психологічний аспект дослідження особистості: класичні моделі особистості (людина енергетична система, людина як актор, людина як інформаційний процесор, людина як дослідник, як соціальна конструкція), соціальний тип особистості Б.С. Братуся (рівні структури особистості).
9. Соціальна зрілість особистості. Ознаки особистості.
10. Поняття соціалізації особистості. Соціалізація як інкультурація. Соціалізація як інтерналізація. Соціалізація як адаптація. Соціалізація як конструювання соціальності.
11. Критерії соціалізованості особистості. Ресоціалізація особистості.
12. Стадії соціалізації.
13. Соціальні інститути соціалізації. Засоби соціалізації (традиційний, інституційний, міжособистісний, рефлексивний, стилізований).
14. Чинники та механізми соціалізації (наслідування, навіювання, соціальна фасилітація, чутки, інтеріоризація, рефлексія тощо). Форми соціалізації (цілеспрямована і стихійна).
15. Теорії соціалізації: біогенетичний, соціогенетичний, соціоекологічний (У. Бронфенбреннер), психоаналітичний підходи.
16. Сучасні теорії соціалізації (когнітивізм, ситуаціонізм, конструктивізм).
17. Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова.
18. Формування Я-концепції: фактори і механізми. Взаємозв'язок «активного» і «рефлексивного Я». Мотив самопідсилення, мотив самопізнання.
19. Фактори, що визначають формування уявлень про «Я», механізми (К. Герген).
20. Поняття самоповаги особистості. Самооцінки особистості. Поведінкові кореляти осіб з високою і низькою самооцінкою.
21. Поняття самоефективності А. Бандури. Безпомічність.
22. Механізми соціальної регуляції поведінки: зовнішні і внутрішні; соціальні норми, соціальні установки (аттитюди), цінності, ціннісні орієнтації.
23. Девіантна поведінка: неузгодженість поведінки соціальним нормам і цінностям. Фактори девіантної поведінки. Теорія Е. Дюркгейма, Р. Мертон, культурологічні теорії (Т. Селліна, У. Міллера).
24. Поняття внутрішньоособистісного конфлікту. Специфіка, показники.
25. Типологія внутрішньоособистісних конфліктів. Причини виникнення внутрішньоособистісних конфліктів.
26. Поняття «соціальне сприйняття» і «соціальне пізнання».
27. Теорії когнітивної відповідності (теорія структурного балансу Ф. Хайдера, комунікативних актів Т. Ньюкома, когнітивного дисонансу Л. Фестінгера, конгруентності Ч. Осгуда і П. Таненбаума).
28. Соціальна категоризація як спосіб конструювання соціальної реальності. Первинна категоризація, рекатегоризація.

29. Евристика як спосіб конструювання соціальної реальності.
30. Основні етапи когнітивної роботи із соціальною інформацією.
31. Способи структурування інформації: прототипи, схеми, скрипти, імпліцитні теорії особистості.
32. Соціально-психологічні характеристики малої групи.
33. Класифікація малих груп.
34. Динаміка групоутворення.
35. Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва.
36. Прийняття рішень. Різновиди особистісних профілів рішень.
37. Нормативна поведінка. Групові норми.
38. Груповий конформізм.
39. Нонконформна поведінка.
40. Групові рішення. Групомислення.
41. Поняття «соціально-психологічного клімату колективу». Показники СПК та чинники успішності міжособистісних стосунків у колективі.
42. Групова сумісність і згуртованість. Визначення індексу згуртованості групи.
43. Стадії формування згуртованої групи. Ознаки згуртованості.
44. Конфлікти. Типи конфліктів: між особистістю і групою, внутрігрупові, міжгрупові. Функції конфліктів.
45. Способи і методи подолання конфліктів. Шляхи вирішення конфліктів. Стратегії поведінки у конфліктній ситуації.
46. Вплив керівника на створення психологічного клімату у колективі. Вплив мобінгу на СПК.
47. Метод соціометрії у вивченні міжособистісних відносин у групі.
48. Поняття про міжособистісні стосунки: соціальні стосунки, формальні і неформальні взаємини, соціальний контроль, офіційні взаємини, особистісні стосунки. Теорія «людських відносин» Е. Мейо.
49. Поняття «міжособистісних впливів». Принцип реципрокності і соціального обміну. Концепція Р. Чалдіні (феномен «дверима в лоб», «нога у дверях», «ефект очевидця»).
50. Поняття «атракція» (потяг), соціальна фасилітація, соціальна інгібіція, конформність підпорядкування, когнітивна реінтеграція як форми соціального впливу. Експерименти С. Мілгрема.
51. Типи міжособистісних стосунків: знайомство, приятельовання, товариські, дружні, любовні, подружні, родинні, деструктивні (М. Обозов). Критерії міжособистісних стосунків.
52. Соціально-психологічні механізми міжособистісного сприймання. Поняття «соціальна перцепція»: ідентифікація, емпатія, стереотипізація, рефлексія, каузальна атрибуція. Феномен «егоцентричного приписування». Типи атрибуції: особистісна, об'єктна, обставинна.
53. Ефекти, що визначають успішність міжособистісної взаємодії: ефект первинності, новизни, установки, ореолу, надуманої згоди.
54. Статус особистості у структурі міжособистісних відносин. Складові статусу особистості: авторитет, престиж. Поняття «позиція особистості».
55. Роль як реалізація статусу і позиції особистості. Соціальна роль. Класифікації ролей (Дж. Міда, Т. Парсонса, Дж. Морено).
56. Спілкування як соціально-психологічне явище. Структура спілкування. Функції спілкування. Бар'єри спілкування.

57. Міжособистісна комунікація: комунікатор, реципієнт. Комунікативний бар'єр. Моделі комунікації: низхідна і висхідна комунікація. Вербальна (усна мова, денотати і конотації) і невербальна комунікації (оптико-кінетична система знаків, «контакт очей», паралінгвістична й екстралінгвістична система знаків, проксеміка).
58. Комунікативна компетентність. Характеристики комунікативної компетентності.
59. Інтерактивний аспект спілкування. Поняття «соціальна дія». Типи взаємодії: спіробітництво, суперництво, кооперація, конфлікт.
60. Великі групи. Суттєві ознаки великих груп. Структура великих груп. Види великих груп.
61. Клас як соціальна група. Соціальні класи. Соціально-психологічні ознаки класів.
62. Психологічні особливості етнічних груп. Етнічна група. Метальність. Національний характер. Етнічний стереотип. Етноцентризм. Національна свідомість, самосвідомість.
63. Маса, публіка та аудиторія як стихійні групи.
64. Масові явища у великих групах як критерії їх вивчення: громадська думка, суспільні настрої, масові настрої, мода, чутки, паніка.
- Натовп як стихійна група. Природа натовпу, характеристики натовпу (Г. Лебон).
65. Соціально-психологічні ознаки натовпу. Механізм розвитку натовпу. Психологічні способи впливу у натовпі: навіювання, зараження, наслідування. Види натовпу: пасивний, активний, агресивний; випадковий, діючий, конвенційний, експресивний.
66. Психологічні особливості поведінки людини у натовпі. Змінені стани свідомості. Причини виникнення зміненого стану свідомості. «Кільцева реакція» у натовпу (Ф. Олпорт), соціальна занепокоєність, характерні ознаки.
67. Психічні особливості людини у натовпу. Засоби профілактики паніки у натовпу. Етапи виникнення паніки у натовпах.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит Тестовий контроль - 50
Тема 1 – 5 балів; Тема 2 – 5 балів; Тема 3 – 8 балів; Тема 4 – 8 балів; Всього балів: 24	Тема 1 – 5 балів; Тема 2 – 5 балів; Тема 3 – 6 балів; Тема 4 – 8 балів;	Всього: 26 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C	задовільно	Зараховано
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Заграй Л.Д. Навчальна програма «Соціальна психологія». – Івано-Франківськ, 2016. – 8 с.
2. Гринчук О.І. Тематика семінарських занять із соціальної психології. – Івано-Франківськ, 2016.
3. Заграй Л.Д. Методичні рекомендації до самостійної роботи з соціальної психології для студентів. – Івано-Франківськ, 2017.

14. Рекомендована література

Базова

1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.academia.edu/31387056/>
2. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.
3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.
4. Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с.
5. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
6. Васютинський В. Психологічні виміри спільноти : монографія / Вадим Васютинський. – К. : Золоті ворота, 2010. – 120 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
7. Бенеш Г. Психологія : dtv-Atlas [Текст] : довідник / Г. Бенеш ; наук. ред. пер. В. О. Васютинський. – К. : Знання-Прес, 2007. – 510 с. : 208 с.
8. Психологія соціальної роботи : підручник / КНУ ім.Т. Шевченка ; [за ред. Ю. М. Швалба]. – К. : Київський ун-т, 2010. – 272 с.
9. Берон Р. Социальная психология группы : процессы, решения, действия : пер. с англ./ Р.Бэрон, Н.Керр, Н. Миллер. – СПб : Питер, 2003. – 272 с. – (Серия «Концентрированная психология»).

10. Майерс Девид. Социальная психология / Пер. с англ. 7-е изд.- Питер, 2015.
11. Ващенко, І. В. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник / Ірина Володимирівна Ващенко, М. І. Кляп. – Рек. МОН. – К. : Знання, 2013. – 407 с. – (Вища освіта XXI століття). кільк.прим.: 10 (КХ. – 5, Філософ. – 1, МВ. – 4)
12. Гребеньков, Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник / Г. В. Гребеньков. – Рек. МОН. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 229 с. – (Вища освіта в Україні).
13. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : [Книги - XXI](#), 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
14. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
15. Савицька, О. В. Етнопсихологія [Текст]: навч. посібник / Ольга Вікторівна Савицька, Л. М. Співак. – Рек. МОН. – К. : Каравела, 2011. – 264 с. кільк.прим.: 10
16. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. – К : Шкільний світ, 2010. – 128 с.
17. Почебут Л. Г. Социальная психология толпы / Л. Г. Почебут. – Санкт-Петербург : Речь, 2004. – 240 с.
- 18.

Додаткова література

1. Аронсон Э. Общественное животное. Введение в социальную психологию. М., 1998.
2. Андреева Г. М. Психология социального познания: Учеб. пособие для высших учебных заведений. — 3-е изд. перераб. и доп. / Г. М. Андреева — М.: Аспект Пресс, 2005. — 303 С.
3. Джерджен К. Дж. Социальная психология как социальное конструирование: становящийся взгляд [Електронний ресурс] / Дж. Джерджен – Режим доступу: <http://www.swarthmore.edu/Documents/faculty/gergen/rus01.pdf>.
4. Емельянова Т. П. Концепция социальных представлений и дискурсивная психология / Т. П. Емельянова // Психологический журнал. – 2005. – Т. 26, № 5. – С. 16-25.
5. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура / Р. Мертон. – М.: АСТ, Хранитель, 2006. – 880 с.
6. Петренко В. Ф. Методология экспериментальной психосемантики [Електронний ресурс] / В. Ф. Петренко. – Режим доступу: <http://www.portalus.ru>
8. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник для студентів вузів / О.І.Власова, Ю.В.Никоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 398 с.
- 9.
11. Собченко О. М. Психологія впливу : навч. посіб. для проведення семінарських і практичних занять / Собченко О. М. ; Мукачівський держ. ун-т. – К. : Кондор, 2013. – 158 с.
12. Циба В. Т. Теоретичні засади соціальної психології: системний підхід : монографія / В. Т. Циба ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». – К. : Ун-т «Україна», 2011. – 359 с.
13. Психологічна енциклопедія [Текст] / авт.-упоряд. О.М. Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с. – (Сер. "Енциклопедія ерудита").
14. Словарь психологических терминов [Текст] / сост. В.А. Мельников. – Симферополь : СОНАТ, 1998. – 76 с.

15. Засади когнітивної психології спілкування : [монографія] / [В. П. Казміренко, В. М. Духневич, О. Ю. Осадько та ін.] ; за наук. ред. В. П. Казміренка ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 390 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
16. Шапар В. Сучасний тлумачний психологічний словник Текст / В.Шапар. – Х., Прапор, 2005. – 640 с.
17. Крысько В. Г. Социальная психология : словарь-справочник / В.Г.Крысько. – Минск : Харвест ; М. : АСТ, 2001. – 688 с. –
18. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові. - 2-е вид. / В. Й. Бродовська, І. П. Патрик, В. Я. Яблонко ; Південнослов'янський ін-т Київського славістичного ун-ту. – К. : Професіонал, 2005. –224 с.
19. Психологія групової ідентичності: закономірності становлення : [монографія] / [П. П. Горностай, О. А. Ліщинська, Л. Г. Чорна та ін.] ; за наук. ред. П. П. Горностая ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2014. – 252 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
20. Фридман Д. Конструирование иных реальностей. Истории и рассказы как терапия / Д. Фридман, Д. Комбс – М.: Класс, 2001. – 362 с.
21. Психология масс : хрестоматія / [редактор-составитель Д. Я. Райгородский]. – Самара : Бахрам – М., 2010. – 592 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://wishenko.org/socialena-psihologiya.html>